

**ΔΙΚΤΥΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΚΙΝΗΜΑ**

<http://net.glotta.ntua.gr>

Όχι στο πανεπιστήμιο του Μνημονίου και του ΟΟΣΑ

**Να αγωνιστούμε για μια δημόσια και δωρεάν ανώτατη
εκπαίδευση**

Η δικτατορία της αγοράς που έχει επιβάλλει η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ υλοποιώντας τις κατευθύνσεις της 'τρίοικα' της ΕΕ, του ΔΝΤ και της ΕΚΤ επεκτείνεται και στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Ήδη τα πανεπιστήμια αισθάνονται τις συνέπειες των νέων μέτρων και του Μνημονίου. Περικοπή της πάγιας κρατικής χρηματοδότησης που ήδη δημιουργεί λειτουργικά προβλήματα. Νέα ρύθμιση για τις προκηρύξεις θέσεων που απειλεί να περιορίσει ακόμη περισσότερο τους διορισμούς και να μπλοκάρει επ' αόριστον την κάλυψη κενών θέσεων και τις εξελίξεις. Περικοπή και μπλοκάρισμα των ερευνητικών κονδυλίων στο όνομα της επαναξιολόγησης μέσα από εξευτελιστικές διαδικασίες (βλ «Θαλής»), για «ανταγωνιστικά» προγράμματα που αποτελούν πλέον την μοναδική σχεδόν πηγή χρηματοδότησης. Σημαντικές μισθολογικές μειώσεις, όπως και σε όλο το δημόσιο τομέα.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει μια συνολικότερη στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση στο πλαίσιο του «περιορισμού του δημόσιου τομέα» και η οποία περιλαμβάνει όχι μόνο τη συρρίκνωση του δημόσιου πανεπιστημίου αλλά και την πλήρη ανατροπή του χαρακτήρα και του κοινωνικού του ρόλου.

Το πρώτο χτύπημα της κυβέρνησης ήταν η «ρύθμιση» για τα κολέγια. Αφού ψήφισε την αναγνώριση των τίτλων των κολεγίων ως ισότιμων με των δημόσιων πανεπιστημίων και την ενσωμάτωση με σχετικό ΠΔ στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 36/2005 και των αποφάσεων του Ευρωδικαστηρίου για τα επαγγελματικά δικαιώματά των αποφοίτων των κολεγίων, νομιμοποίησε την λειτουργία 30 τέτοιων ιδιωτικών επιχειρήσεων. Πλέον, ένα μέρος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχεται στους νέους δεν είναι ενταγμένο στο δημόσιο σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά εκχωρείται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, χωρίς δικαίωμα της πολιτείας να ασκεί ουσιαστικό έλεγχο. Ουσιαστικά επιβάλλεται η ιδιωτική τριτοβάθμια εκπαίδευση, παρακάμπτοντας το «εμπόδιο» του άρθρου 16 του Συντάγματος! Με αυτό τον τρόπο υλοποιείται η γενικότερη στρατηγική του ΟΟΣΑ και του ΠΟΕ για τη διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Άλλωστε, η «απελευθέρωση» της εκπαίδευσης είναι από τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο ίδιο το Μνημόνιο.

Με το νέο νομοσχέδιο που προτίθεται να ψηφίσει η κυβέρνηση ολοκληρώνεται ο σχεδιασμός για τη συρρίκνωση και για την πλήρη ανατροπή του χαρακτήρα και του κοινωνικού ρόλου του δημόσιου πανεπιστημίου: Ανατροπή στη μορφή διοίκησης, ανατροπή στον τρόπο χρηματοδότησης – διαχείρισης, ανατροπή στη δομή και στο χαρακτήρα των πανεπιστημιακών σπουδών, ανατροπή στη χωροταξική κατανομή και στη λειτουργία Ιδρυμάτων και Τμημάτων, αυτοί είναι οι σχεδιασμοί που ανακοίνωσε η Διαμαντοπούλου. Πρόκειται για μια επίθεση διάλυσης του δημόσιου πανεπιστημίου, της δημόσιας δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης που ξεπερνά κάθε προηγούμενη. Αυτοί που χαρακτήριζαν άτολμη και καταψήφισαν την αναδιάρθρωση της ΝΔ (Γιαννάκου), σχεδιάζουν να κατεδαφίσουν με «τόλμη» αυτό που γνωρίζουμε ως πανεπιστήμιο, αφού κατά τον Γ. Παπανδρέου «..το ελληνικό πανεπιστήμιο όπως το ξέραμε έχει κλείσει τον κύκλο του»! Μάλιστα η υπουργός «Παιδείας» εκτιμά ότι τώρα υπάρχουν οι προϋποθέσεις για αυτό: «Τα τελευταία χρόνια είναι ελπιδοφόρο το ότι διαμορφώθηκε ένα μεταρρυθμιστικό κίνημα μέσα στα πανεπιστήμια... Θεωρώ ότι η ύπαρξη αυτών των δυνάμεων αποτελεί μια στέρεη προϋπόθεση, ώστε η κυβέρνηση να προχωρήσει στις αναγκαίες αλλαγές μέσα από δημόσιο διάλογο και ανταλλαγή απόψεων».

Η διοίκηση του Πανεπιστημίου παραδίνεται στις δυνάμεις της αγοράς. Κάθε ΑΕΙ θα διοικείται από ένα «Συμβούλιο Διοίκησης», όπου θα συμμετέχουν και «κοινωνικοί φορείς εξωτερικοί προς τα Πανεπιστήμια», επειδή, κατά την υπουργό, η «διαμόρφωση των στρατηγικών επιλογών και κατευθύνσεων του Πανεπιστημίου αφορά ολόκληρη την κοινωνία». Τη διοίκηση θα αναλάβει αυτό το όργανο που θα «εκπροσωπεί την κοινωνία», και τα συλλογικά ακαδημαϊκά όργανα (Σύγκλητος, ΓΣ Σχολής) θα περιθωριοποιηθούν με αρμοδιότητες «καθαρά ακαδημαϊκές». Και βέβαια το μεγάλο «αγκάθι» για όλους τους «εκσυγχρονιστές», η εκπροσώπηση των φοιτητών θα ακυρωθεί! Αναιρούν, δηλαδή, τις δύο βασικές αρχές που όρισαν την διοίκηση των ΑΕΙ από τις αρχές της δεκαετίας του 1980: την αυτοδιοίκηση και τη συνδιοίκηση με συμμετοχή φοιτητών και εργαζομένων στα όργανα διοίκησης. Με πρόσχημα τη διαφάνεια και την «κοινωνική λογοδοσία» σχεδιάζεται η πλήρως αδιαφανής διοίκηση χωρίς την εποπτεία – παρέμβαση της πανεπιστημιακής κοινότητας. **Θέλουν, με τη συμμετοχή εκπροσώπων του επιχειρηματικού κόσμου και άλλων παραγόντων στο «Συμβούλιο Διοίκησης», να επιβάλουν στα Πανεπιστήμια να λειτουργούν σαν ιδιωτικές επιχειρήσεις ακολουθώντας τους κανόνες της αγοράς και τις πολιτικές των κυβερνήσεων του κεφαλαίου.**

Η οικονομική αυτοτέλεια γίνεται ο βασικός μοχλός εμπέδωσης της επιχειρηματικής λειτουργίας. Επιδιώκουν η

«πλήρης διαχείριση των Οικονομικών των Πανεπιστημίων, περιλαμβανομένης της μισθοδοσίας, να περιέλθει στα ίδια τα Πανεπιστήμια». Η χρηματοδότηση των πανεπιστημίων από το κράτος – που σύμφωνα με τις δηλώσεις θα παραμείνει περιορισμένη – θα γίνεται «επί τη βάσει προγραμματικών συμφωνιών (τόσο σε επίπεδο ιδρύματος όσο και σε επίπεδο τμημάτων)», που θα περιλαμβάνουν την επίτευξη μετρήσιμων στόχων, όπως τον αριθμό των πτυχιούχων εντός της χρονικής περιόδου της διάρκειας των σπουδών, την απορροφητικότητα των πτυχιούχων στην αγορά εργασίας, αλλά και τις ερευνητικές - επιχειρηματικές επιδόσεις. Έτσι η πλήρης «οικονομική αυτοτέλεια» των πανεπιστημίων σημαίνει ότι για να αποφύγουν το μαρασμό πρέπει να αναζητήσουν πόρους εκτός δημοσίου, με εισαγωγή διδασκτρων, με αναζήτηση χορηγιών – ακόμη και με «ίδρυση εδρών με χορηγία ιδιωτών» - με περικοπές μισθών και προσωπικού, ακόμη και με κλείσιμο όσων Τμημάτων δεν ανταποκρίνονται στα «κριτήρια». Ταυτόχρονα, η εφαρμογή της «αξιολόγησης» θα είναι το εργαλείο για την κατάταξη των Τμημάτων και Ιδρυμάτων με αγοραία κριτήρια «αποδοτικότητας» για να τους επιβληθεί πλήρως η εμπορευματική - επιχειρηματική λειτουργία (βλ. βρετανικό παράδειγμα).

Την ίδια ώρα μεθοδεύεται η πλήρης ανατροπή της ακαδημαϊκής δομής των ΑΕΙ. Βασική ακαδημαϊκή μονάδα θα είναι πλέον η Σχολή που θα απονέμει και τα πτυχία με βάση προγράμματα σπουδών. Τα Τμήματα θα υφίστανται ως διοικητικές μονάδες. Η εισαγωγή των φοιτητών θα γίνεται σε Σχολές. Η κατανομή τους στα επιμέρους προγράμματα σπουδών θα γίνεται μετά από το τέλος του πρώτου ακαδημαϊκού έτους, «ανάλογα με την επίδοση και τις προτιμήσεις των φοιτητών, χωρίς να αποκλείεται και η αλλαγή προγράμματος σπουδών σε επόμενα έτη». Θα εφαρμοστεί σύστημα «πιστοποίησης όλων των προγραμμάτων σπουδών». Σχεδιάζουν, λοιπόν, την κατάργηση της βασικής δομής του πανεπιστημίου, του Τμήματος, που έχει την ευθύνη του προγράμματος σπουδών και των σπουδών σε ένα ορισμένο επιστημονικό πεδίο, που εγγυάται ότι οι απόφοιτοι έχουν επιτυχώς σπουδάσει μια συγκεκριμένη επιστήμη και που βεβαιώνεται από το χορηγούμενο κοινό πτυχίο. Στόχος τους είναι οι φοιτητές να ακολουθούν «ευέλικτα» προγράμματα και ατομικές διαδρομές στις σπουδές τους στις Σχολές και όχι στα Τμήματα. Έτσι, οι Σχολές θα έχουν την ευθύνη να χορηγούν αντί πτυχίων εξατομικευμένα πιστοποιητικά σπουδών. Άλλωστε, ήδη έχει νομοθετηθεί το Συμπλήρωμα Διπλώματος ως ατομικός φάκελος προσόντων! Αυτό οδηγεί φυσικά στην ακύρωση ήδη από το Πανεπιστήμιο, μέσα από τις σπουδές, κάθε έννοιας συλλογικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων και θα αποτελέσει το τελειωτικό χτύπημα στα ήδη εξαιρετικά περιορισμένα εργασιακά δικαιώματα των νέων.

Αν συνδυαστούν αυτές οι στοχεύσεις με το ότι «τα προγράμματα δια βίου μάθησης θα αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο των πανεπιστημιακών σπουδών» προκύπτει ένα πλέγμα «σπουδών» στο οποίο θα εντάσσονται «ισότιμα» όλες οι μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως έγκαιρα είχε καταγγείλει το πανεπιστημιακό κίνημα, όταν παρουσιάζονταν οι στόχοι της ΕΕ για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης σύμφωνα με τη διαδικασία της Μπολόνια. Για την επιβολή αυτών των ανατροπών επιλέγεται «η υιοθέτηση και εφαρμογή του εθνικού πλαισίου προσόντων (NQF) κατά τα πρότυπα του αντίστοιχου ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων». Πρόκειται για ένα μηχανισμό που θα πιστοποιεί και θα κατατάσσει τα εφόδια ανεξάρτητα από τη διαδικασία απόκτησής τους, όπως προβλέπεται και στο νομοσχέδιο για τη «δια βίου εκπαίδευση».

Η γενικευμένη επίθεση στη φυσιογνωμία του δημόσιου πανεπιστημίου ολοκληρώνεται με την «απόλυτη» εφαρμογή των πιστωτικών μονάδων (ECTS) σε συνδυασμό με την «πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών» από «ανεξάρτητες» αρχές από το εσωτερικό και το εξωτερικό. Περισσότερο παρά ποτέ αποδεικνύεται ότι η αξιολόγηση – πιστοποίηση θα αποτελέσει βασικό μοχλό πίεσης για να αποδεχτούν τα ΑΕΙ αντιδραστικές ανατροπές και ταυτόχρονα θα προσφέρει τη «νομιμοποίηση» για τις περικοπές δαπανών και το κλείσιμο προγραμμάτων ή τμημάτων που θα κρίνονται «μη ανταγωνιστικά».

Εξαγγέλλονται μεγάλες ανατροπές στο εργασιακό, ακαδημαϊκό και μισθολογικό καθεστώς των μελών ΔΕΠ. Η εκλογή των μελών ΔΕΠ θα γίνεται από «διεθνούς σύνθεσης εκλεκτορικά σώματα, με δυνατότητα εκλογής και αλλοδαπών ως μελών ΔΕΠ». Και για να ολοκληρωθεί η «διεθνοποίηση» του Πανεπιστημίου θα επιτρέπεται η κατοχή θέσης ΔΕΠ παράλληλα σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού και σε ελληνικό πανεπιστήμιο! Η κυβέρνηση με την «οικονομική αυτοτέλεια» θέλει οι μισθοί των πανεπιστημιακών να πάψουν να ορίζονται από ενιαίο μισθολόγιο και να εξαρτώνται από τις «επιδόσεις» τους και μάλιστα να είναι αποτέλεσμα ατομικής διαπραγμάτευσης με τη διοίκηση. Αυτό θα οδηγήσει σε απολύσεις και στη γενίκευση της ελαστικής εργασίας. Μάλιστα κάποιιοι «προτείνουν» ακόμη και την κατάργηση της μονιμότητας και για τους Επίκουρους Καθηγητές. «Προεργασία» για αυτές τις «ανατροπές» αποτελεί και η, μετά από αίτημα του σημερινού προέδρου της ΠΟΣΔΕΠ (!) στον πρωθυπουργό, κατάργηση του ανώτατου ορίου αμοιβής των μελών ΔΕΠ από συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα! Το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο θριαμβεύει!

Προάγγελος αυτών των εξελίξεων η τροπολογία που περιλήφθηκε στο νόμο για τη δια βίου εκπαίδευση που προβλέπει έγκριση του Υπουργείου για κάθε προκήρυξη ή επαναπροκήρυξη θέσης ΔΕΠ,

συμπεριλαμβανομένων και των εξελίξεων, στο όνομα του περιορισμού του δημοσιονομικού κόστους και της εφαρμογής του Μνημονίου. Με αυτό τον τρόπο μεθοδεύεται ο πλήρης έλεγχος και περιορισμός των προκηρύξεων, ακόμη και αυτών που προβλέπονται από τους περιβόητους «τετραετείς προγραμματισμούς», ενώ δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα σε όλες τις διαδικασίες εξέλιξης, αφού, αυθαίρετα πλέον, θα είναι πλήρως ελεγχόμενες από το Υπουργείο και τις διαπλεκόμενες με αυτό ομάδες..

Κομμάτι της επίθεσης και η ριζική επιδείνωση της θέσης των φοιτητών. Καταργείται επί της ουσίας η δωρεάν σίτιση και στέγαση, αφού οι παροχές προς τους φοιτητές θα είναι υπόθεση της «αυτοτελούς» διαχείρισης του κάθε πανεπιστημίου και όχι υποχρέωση της πολιτείας. Το δωρεάν σύγγραμμα καταργείται, αφού σχεδιάζεται να αντικατασταθεί με το «ηλεκτρονικό σύγγραμμα που θα είναι αναρτημένο στο διαδίκτυο»! Δηλώνεται ότι «για να πάψουν τα πανεπιστήμια να λειτουργούν σαν εξεταστικά κέντρα θα αναθεωρηθεί το σύστημα των εξετάσεων». Το χαρακτήρα αυτών των «αλλαγών» αποκαλύπτουν «πρόθυμοι» πρυτάνεις που φτάνουν μέχρι το σημείο να προτείνουν την καταβολή διδάκτρων από τους φοιτητές που αποτυγχάνουν για δεύτερη φορά στις εξετάσεις! Στόχος τους είναι να επιβληθεί ένα κλίμα πειθάρχησης μέσα στις πανεπιστημιακές σπουδές, ώστε να βιώνονται από τους φοιτητές ως ένας ατομικός αγώνας δρόμου προς την έξοδο, το πτυχίο, το μεταπτυχιακό, το διδακτορικό. Και όλα αυτά για να αντιμετωπίσουν είτε την τρομαχτική εκτίναξη της ανεργίας των νέων πάνω από 30%, είτε τους υποχρεωτικά μειωμένους μισθούς για νέους που προβλέπει το Μνημόνιο.

Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση, εκμεταλλεζόμενη τα προβλήματα και τις αδυναμίες της «διεύρυνσης» του πανεπιστημίου (προϊόντα της πολιτικής ΝΔ και ΠΑΣΟΚ), σχεδιάζει τώρα τη «λειτουργική και θεματική αναδιάρθρωση – λειτουργική ενοποίηση» των πανεπιστημίων **με την εφαρμογή ενός πανεπιστημιακού «Καλλικράτη»**, η οποία θα οδηγήσει **σε υποχρεωτικές συγχωνεύσεις και κατάργηση Τμημάτων ή και Πανεπιστημίων** με απολύσεις προσωπικού και περιορισμό των φοιτητών, στην υποβάθμιση και στη συρρίκνωση της δημόσιας και δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης. Πρώτα «θύματα» θα είναι τα Πανεπιστήμια της περιφέρειας.

Δεν είναι τυχαίο ότι για όλα αυτά **καταφεύγουν σε έναν οργανισμό όπως ο ΟΟΣΑ**, που «κατέχει την τεχνογνωσία», όπως έχουν εκχωρήσει στο ΔΝΤ την αρμοδιότητα για τα υπόλοιπα θέματα της κοινωνίας! «...Υποστήριξη του όλου εγχειρήματος θα ζητηθεί και από εμπειρογνώμονες του ΟΟΣΑ ...».

Όμως, υπάρχουν και θλιβεροί σύμμαχοι της κυβέρνησης σε αυτή την επίθεση. Η Σύνοδος των πρυτάνεων συμφωνεί με τους

στόχους της κυβέρνησης, αλλά ζητά η «επιχείρηση» να γίνει με πρωτοβουλία των ιδρυμάτων! (βλ. 64η Σύνοδος). Οι ομάδες του επιχειρηματικού πανεπιστημίου και των «εκσυγχρονιστών» όλων των αποχρώσεων («χίλιοι», «πρόθυμοι», «σοφοί») συναινούν. Πρόσφατα δεκάδες πανεπιστημιακοί διαγκωνίστηκαν για το ποιοι θα αναλάβουν πρωταναίες για να διαχειριστούν την οριστική κατεδάφιση του δημόσιου Πανεπιστημίου. Η ηγεσία της ΠΟΣΔΕΠ (συμμαχία ΠΑΣΟΚ και «Δημοκρατικής Αριστεράς»), όταν δεν πρωτοστατεί, υπερθεματίζει. Ύστερα από την επιχείρηση «ανακατάληψης» της ΠΟΣΔΕΠ, έχει εξουδετερώσει τη λειτουργία των συλλόγων ΔΕΠ και μετέτρεψε ένα μαχητικό Συνδικάτο, ανεξάρτητο από την πολιτική εξουσία και τη διοίκηση των πανεπιστημίων, σε όργανο κυβερνητικού συνδικαλισμού.

Αν επιτρέψουμε στην κυβέρνηση της τρόικα και στους υποστηρικτές της να επιβάλουν τα σχέδιά τους, το Πανεπιστήμιο δεν θα είναι πλέον ούτε δωρεάν, ούτε δημόσιο, ούτε πανεπιστήμιο. Θα είναι ένα αυταρχικό εκπαιδευτήριο που θα λειτουργεί σαν ιδιωτική επιχείρηση. Θα είναι το «Πανεπιστήμιο» του «Μνημονίου» και του ΟΟΣΑ. Άλλο δρόμο δεν έχουμε από αυτόν της μαζικής αγωνιστικής απάντησης. Η κυβέρνηση σχεδιάζει να έχει ολοκληρώσει την ψήφιση αυτών των αλλαγών μέχρι τις αρχές του 2011. Τα σχέδιά της πρέπει να μείνουν στα χαρτιά. Να οργανώσουμε από τώρα την αντίστασή μας με αντιπληροφόρηση της πανεπιστημιακής κοινότητας και της κοινωνίας για τα νέα μέτρα, με απεύθυνση προς τους φοιτητές και κάλεσμα για συμπόρευση, με κοινό αγώνα με τους άλλους εκπαιδευτικούς και το εργατικό κίνημα, με ενεργοποίηση των συλλογικών διαδικασιών του πανεπιστημιακού κινήματος (συνελεύσεις, σύλλογοι ΔΕΠ), με κοινές επιτροπές αγώνα διδασκόντων, φοιτητών, εκπαιδευτικών. Να προχωρήσουμε τώρα σε μαζικές δυναμικές αγωνιστικές κινητοποιήσεις.

Έχουμε την εμπειρία του κινήματος για το άρθρο 16. Μπορούμε και τώρα να βγούμε νικητές. Να οικοδομήσουμε το πιο πλατύ αγωνιστικό μέτωπο, σε συμπόρευση με την κοινωνία που θα αγωνίζεται ενάντια στο δικτατορία του Μνημονίου. Να υπερασπιστούμε τα εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματά μας και την παιδεία, να αγωνιστούμε για τη δημόσια και δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση.

**ΔΙΚΤΥΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΚΙΝΗΜΑ**

<http://net.glotta.ntua.gr>